

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tőr sora 40 fillér.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főtitár 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban.

Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába (Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t. c.) küldendők.

Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Czirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adnak vissza.

Az újévi beszéd.

Gróf Tisza István miniszterelnök a szabadelvű párt újévi üdvözlőjére fényes beszéddel válaszolt, melyből, mint különösen megszívlelendőt, kivesszük a következő részletet:

„Ha összehasonlítjuk a képviselőház működését a kissé távolabbi múlt és a legutolsó esztendőokban, szomorú szívvel fogjuk tapasztalni és leszünk kénytelenek beismerni, hogy az ország nagy érdekei és az országot mozgató nagy kérdések körüli mélyreható, tartalmas, komoly politikai viták mind jobban és jobban szorultak háttérbe, azoknak helyét naggyá fölfújt incidensek körüli meddő viták és meddő frázisoknak unosuntalan ismétlése váltotta fel. És a mi ezzel természetesen járt, tapasztalhattuk azt is, hogy azok a valóban becses, komoly, tartalmas erők, a melyekben ma sem szűkülökdi a parlament és a parlament egyik pártja sem, mindjobban háttérbe szorultak; és a parlament működésében előtérbe jutottak olyan elemek, a kiket akkor, midőn az ország sorsának intézéséről és az ország nagy kérdéseinek megoldásáról van szó, bizony bizony vezető szerep nem illethetett meg és ezzel kapcsolatban meggyökerezett egy végzetes balhit az országban, támogatva a sajtónak egy jelentékeny része által is; az a balhit, hogy az ellenzék hivatása az időfecsérlésben rejlik, hogy az egyedüli ellenzéki küzdelem, az obstrukció és mind elveikhez hűtelenekek, mind árulóknak bélyegeztettek azok, a kik az ellenzék működését egészségesebb, helyesebb, az ország érdekei szempontjából üdvösebb alapokra kívánták helyezni.

Végzetes tévedés ez, t. barátaim! Hiszen az ellenzék éltető kovászt kellene hogy képezzen, a mely serkentse, hajtsa előre az országgyűlést és a kormányt az üdvös tevékenység felé, a mely nem megállásra, de gyorsabb fokozottabb tevékenységre serkentsen, a mely ne leküsse, ne megzibbassa, ne tétlenségre kárhoztassa, de ellenkezőleg, ébressze, fokozza és hatványozza a nemzeti erőt és a mely e nemzetnek évezredes szabad intézményeit minden irányban fejleszteni, emelni, fényben, tekintélyben, nimbuszban öregbiteni legyen hivatva, nem pedig lejáratni és nevetség tárgyává tenni.

Sokszor, nagyon sokszor adtam kifejezést mely hazafiai aggodalmamnak ezen jelenség fölött. Találtam sokszor barátaim közt is olyanokra, a kik sokszor filozófiai rezignációval vállalt vontak és mondták: „Hiába, a parlamentarizmus lejárja magát. Világtörténelmi folyamat, a mely befejezéséhez közeledik és széles e világon a süllyedés jeleit mutatja.”

Hát, t. barátaim, ha ez igaz volna, nem a meggyugvás, de a végkétségbeesés érzetét ébresztené fel bennem és mindenkiben, a kinek hazaszeretete nem borongó, lagymatag hangulat, de férfihoz méltó, tette keltő, tette ébresztő és tettet kívánó érzelem. Minden ilyen férfiban csak egy elhatározást érlelhetne meg; az elkeseredés elszántságával, a kétségbeesés eltökéltségével vetni magát oda a világtörténelem kerekéi elé és inkább elgázoltatni magát, sem hogy tétlenül nézze az ember nemzetének pusztulását.

Mert minden más nemzet sokat veszíthet, ha elveszti hitét a parlament intézményében; mi magyarok nemzeti létünket veszítjük el. Mert hiszen a magyar nemzet politikai egyensúlyának, politikai törekvéseinek, politikai erő kifejtésének egyedüli exponense a parlament. Ha ezt a palladiumot nem tudjuk megvédeni, akkor vége ez ország ezredéves fejlődésének, vége a magyar nemzet egész jövőjének.”

SZEMLE.

Az olasz kereskedelmi szerződés. Budapestről írják: Az olasz kereskedelmi provizórium megvan. Marad a régi szerződés addig, a míg végérvényes új szerződést kötünk, de legkésőbb október 1-jeig. Kilenc hónapig van tehát időnk. Ezalatt tán csak sikerül megalkotni az autonóm vámtarifát, mely előfeltétele a szerződési tárgyalásoknak és sikerül a tárgyalásokat magukat is befejezni. A borvámklauzula pedig megszűnt. S helyébe nem jött semmi koncesszió, semmi ideiglenes kedvezmény. Egyszerűen eltöröltetett minden rekoncesszió nélkül. Kormányunknak nincs köve a keze az új szerződési tárgyalásoknál, még csak egy ideiglenes kedvezmény precedensével sem.

A képviselőházi obstrukciót szerencsétlenül egészíti ki egy másik, veszedelmesebb obstrukció oda lenn Boszniában. Azok a szegény katonák, a kik kiszolgálták a harmadik évet is, nem akarnak tovább maradni s ezért új napján felmondták az engedelmességet, a minek kemény aristom s még keményebb fegyelmi büntetés az eredménye. Amde olyan hírek is keringenek, hogy ezek a kihágások nem pusztán a visszatartás miatti elkeseredés, hanem holmi külső befolyások és izgatások eredménye volna. A „Magyar Szó” felveti azt a kérdést, hogy véletlenül történik-e, vagy egy politikai csoport szítja most azt az obstrukciót, mely a hadseregben a zilált viszonyokat fejleszteni akarja? Mi lehetetlennek tartjuk, hogy a politikai elvakultság idáig terjedhetne, de az a körülmény, hogy most néhány néppártival összefogva vesztegetik mindnyájunk kárára a drága időt, kényszerítik a kormányt a többnyire családost pórtartalékosok beidézésére s ezzel az elkeseredés növekedésére, aligha kerekedik önzetlen, nemes hazafiságból jó lesz ügyelni ezekre az urakra.

Nemzeti népnevelés. Ez a lefolyt év a nemzet hallatlan erőfeszítésének esztendeje volt oly czélból, hogy az állameszme nemzeti tartalmából belevigyen valamit a kaszárnyába is. Ez a törekvés sikerült is valamennyire, de közvetett sikere nagyobb, mint a harez direkt eredménye. Áll pedig e közvetett siker abban, hogy felfedeztük valahára azt a területet, amelyen a nemzeti haladást külső ellenhatások általmas beavatkozása nélkül vihetjük előbbre. Ez a terület: a népiskola. A népnevelés nemzetivé tételét igéri Berzeviczy Albert a nemzetnek újévi ajándéka. Igéri ünnepélyes és határozott formában, mint olyasmit, aminek már legközelebb lehet megvalósulnia. S igéri oly módon, hogy busásan lehetünk benne kárpótlást az egyelőre elmaradt vezényszóért.

Iparpártolás.

A városok fejlődése s polgárainak jóléte szoros kapcsolatban vannak egymással. A városok productiv termelése a polgárság hasznos munkásságának eredményétől függ. Városaink nagy részében a polgári elem, ezek

TÁRCZA.

Búcsu 1903-tól.

Irtá: Balázs József.

Gyorsan peregnek a végtelenbe el
Ezen évek is megszámlált napjai;
Merengve nézek multba és jövőbe
S vigasztalót nem tudnak mondani.
Mit ifju szívvel a multban vetettem,
Arról már csak emlékeztem el,
Aranykalászkok abból nem levének,
Nincs ott egyéb, csak tört virág, level.

Hittel, reménnyel néztek-e jövőbe,
Ilyen sivar, ily rideg mult után,
A hol temetve oly sok, vágy, reménység,
Melyek történ csak könnyem hullatám? . . .
Nem várok már semmit a jövőtől.
Szívemből kihalt minden vágy, remény . . .
Megnyerem-e, mit eddig elveszíték,
A jövőtől mit is kérdenem? . . .

Igy is letelnek életem napjai,
A mint ez év is multba szálla már;
A helyig, hol majd sirom fog megnyilni,
Egyre inkább keskenyül a határ . . .
Ott majd, a néma, csöndes sir öleiben,
Nem fog bántani többé semmi sem,
Örök boldogság teríti szét szárnyát,
Hol ott leszek, fölöttem, úgy hiszem.

Számomra már csak ez a hit maradt meg,
Melynek világa átregz lelkemen;
Lemondással, némán számlálgatom csak,
Mint szállanak napjaim csöndesen.

Az esztendők, melyek még hátra vannak,
Lejárnak rendre egy a más után,
Eljön egyszer a végső óra is
És rám mosolyog az üdv akkor talán . . .

Eredj, eredj hát lejárt esztendő,
Mely szívemre csak gyászt és bűt hozál!
Pedig mily sokat ígértél, midőn ott
Álltam bölcsöd gyermek-álmainál . . .
Szegény szívem, most is fájón dobog föl,
Hogyha reád visszaemlékezem;
Súlyos teherként hordozlak, míg elek,
Rongygyá tépett, elárvult lelkemen!

Azt még talán, a mit réam hozál te,
Bár nehezen, mégis felejtenem;
Hajh, de ott fogsz sötétleni hazámnak
Különben is gyászos történetem! . . .
E nemzetet, szívemnek drága vérért,
Majduem rémes örvénybe kergeted,
Vészes villámmal terhelt fellegekkel
Borítva el annak kéklő egét . . .

Eredj, eredj hát, könyüt nem ejtek én
Azért utánad, mert már távozol;
Ugy is vissza fogsz sötétleni még te
Időkön át a mult homályiból;
De ha utánad oly év fog születni,
Mely fényt, derűt szór szét hazám felett,
Hátalatt szívvel, könnyebbült lélekkel
Mondok búcsút: Isten hozzád, veled! . . .

Az anyósom férjhez megy.

Nem bánom, ha mindjárt a szemem közé is kaczagnak, de megvallom, hogy az anyósomat tisztelem, szeretem.

Amint látható, ritka vő vagyok. De azért előre tiltakozom az ellen, hogy halálom után mint valami kivésző fajnak ritka példányát borszeszben mutogassanak.

Az anyósom kétszer szolgált rá nemesebb érzelmeimre. Először, mikor hallgatagon beleegyezett három évig tartó véglegeskedésembé. Másodszor, midőn pokkollá változott családi életemet egy csapásra férjhez menetének hírével boldoggá tette.

Tagadhatatlan, hogy a feleségem három évi várakozásával hűségének fényes tanujelét adta. De az meg szomorú valóság, hogy hűségével úgy megmérgezte életemet, hogy ezt hűtlenségével sem tette volna meg különben. Amióta meg az anyósom tetőtől-talpig gyászban jár s keserves könyhullajtások között és sürűen emlegeti néhai apósom kiváló tulajdonságát, oda lett, elenyészett a megmaradt kevés nyugalom, boldogságom is.

Feleségem kimondhatatlanul büszke anyósom gyászára és könyeire. Látod — kezdi, amint csak hazaérek — ilyen hűséggel, mint a szegény mama, viseltetnek a mi családunk asszonyai azokhoz, akiknek egyszer hűséget esküdtek. Ahhoz nemcsak életemben vagyunk ám tántoríthatatlanul hívek, hanem még poraiban is.

Mélyen hallgatok. Hallgatásommal magamra zudítom haragját. Még kétkedsz is a szavaimban? Dehogy kétkedsz, akarom mondani. Csakhogy erre időm nincs. Amint a szájamat szólásra nyitni akarom, azonnal elkezdi: persze, az ilyen ember mint te, aki örökösen szoknyák után szaladgál, nem tudja, mi a hűség? Tudom, ha ma meghalnék, holnap már asszonyt hoznál a

között pedig az iparosok és kereskedők a kereső, a város forgalmát fejlesztő és legnagyobb adózó osztály. Ennek jóléte vagy hanyatlásával jár rendszeresen a város haladása vagy visszaesése.

A kereseti viszonyok azonban éppen a polgári osztályoknál különösen pedig iparosainknál huzamosabb idő óta olyan érezhetően romlottak meg, hogy némely, addig viruló vagy számottevő iparágak megfogytak vagy meg is szüntek, mások pedig tengődnek a miért az iparos osztály jóléte hanyatlott, szegénysége pedig mindég több és több családra terjedt. A kereseti viszonyok eme tarthatatlan rosszabbodása olyan fokot ért el, hogy a tartós gazdasági és ipari válság következtében éppen a városok törzs ősi családjaiknak ivadékait azon nehez elhatározásra kényszerítette, hogy a hasztalanul várt eddigi segítség elmaradásával a jobb sors reményében: rendszeren túl a tengeren fekvő Amerikába, vagy az égtáj más irányába kivándorolva próbáljanak szerencsét. Ezen kivándorlás azonban már olyan arányokat öltött, hogy azt hazafiai aggodalom nélkül tovább nem nézhetjük egykedvűen; mert éppen a községek némelyike majdnem egészen a kereső és dolgozó férfiak nélkül maradtak, a városokban is sok család férfi munkás tagja hiányzik, a miért egyrészt a városi népesség szaporodása nem fejlődött, sőt hanyatlott, másrészt magának a városnak kereső és adózó osztálya fogyott meg igen érezhetően, a mi által ilyen módon az ipari termelése a városoknál elgyengült úgy, hogy a fogyasztók igényeit alig tudják kielégíteni saját termelésükből, a mi oda vezetett, hogy a helyi ipar mellesével, az idegeből származó, leginkább az osztrák ipar foglalta el piacainkat.

Megdöbbenve kell tapasztalni, hogy a vidékek, iparuk hanyatlásával mind jobban veszítik el önálló ősi iparuk részére a multból birt értékesítő területeiket s piacukat s hogy a kereskedelem ezen oknál fogva kénytelen az idegen árukat nagy távolságról, sőt legnagyobb részben Bécsből és Ausztriából beszerezni, csupa kényelem szeretetből, holott az országban számtalan hely van még a honnan az esetleges szükségleteket hazai forrásból szerezhetnék be.

Az osztrák iparnak eme betódulása s piacainknak elhódítása olyan végzetes, hogy az országból egy évben több mint 890 millió korona vándorol ki külföldre, a honnan pedig gyakran csupa selejtes és hitvány áruval árasztanak el. Ezzel szemben a magyar ipar és az iparfejlődéshez kötött városok tovább fejlődése lehetetlenné válik s teljesen meg van akasztva, a miért a pótlókat folyton és igen érezhetően emelni kell; s mert az adóalap ilyen módon erősen megcsökkent, minden városnak elsőrendű feladata, hazafias éleslátással ezen bajok megszüntetésére teljes erejével odahatni, hogy a hazai iparpartolására mint nemzeti követelményre a lakosság minden módon és minden eszközzel ösztönöztesse.

Törvényhozásunk belátva e bajokat, a hazai és helyi ipar védelmére s az idegen ipar káros versenye okozta házalókereskedésnek korlátozására tilalmat hozott. Több vármegye, törvényhatósági joggal bíró város, éppen úgy több szabad kir. vagy rendezett tanácsú város, önálló vagy vármegyei szabályrendeleten alapuló határozatait

hához! S ekkor vádol, gyanusít, szid, gyaláz mindaddig, míg csak könyei meg nem erednek s hangja zokogásba nem ful.

Tisztelem a fájdalmát s újra hallgatok. Csak titokban fohászok az egek urához, elégeje meg már szenvedéseim: s vegye el tőlem a keserű poharat.

De az még nincs csordultig tele. Amint a feleségem könyei elapadnak, ismét rákezdi. Nemcsak a szegény mama ilyen hü ám a megboldogult apa emlékehez. Lóri néni sem ment másodszer férjhez, pedig csak 26 éves volt, mikor özvegyen maradt. Férhez mehetett volna, 33 kérője volt. Anna néni férjét, a gyalázatosat, kedvesének ura kólintotta úgy fejbe, hogy örökre elsétült előtte a világ. S mégsem vetette le haláláig a gyászruhát. Ha túléllek, én is azt hordok érted siromig. Noha ezt nem érdemled meg tőlem, te szoknyakergető, hitvány fráter!

Mire mind ezt befejezi, ágyaznak. Öröm fog el. Pihegni térek. De az álom, bármint is óhajtom, mndegyre késik. S mikor keserves ásitások és forgolódások után végre megérkezik, akkor sem egyedül jő. Magával hozza Lóri meg Anna néni.

Az életfogytig tartó fegyházra ítelt rabnál busabb megadással viselem sorsomat. Annak reménye lehet még a szabadulásra, de lelkemből már az is kihalt. Csak lézengtem s árnyéka voltam önmagamnak.

Amint ilyen állapotban egyik napon a lakásomra tértem, feleségem sirva találtam.

Hideg borzongás futott rajtam végig. Mi lesz most, ha már távollétem alatt is képzelte hűtlenségem miatt sir? Elfajzott panaszzal roskadtam le a székre. A halálra ítelt csendes megadásával vártam a szokott vihar kitörését.

a nm. keresk. miniszter jóváhagyta, vagyis: a magyar, de különösen a helyi ipar támogatására és pártolására a szükséges hivatalos lépések megtételtek. Ez azonban nem elég. Ezen, a házalást eltiltó határozatokat a helyi hatóságoknak kell a legerélyesebben végrehajtani. Ez okból hazafias tisztelettel kérjük a helyi hatóságokat, hogy 1-ször házalás céljából a városban megjelenő és megszálló idegen s eltiltott utazókat a rendőrség útján a legéberebben ellenőrizzék és a házalás gyakorlásában, éppen úgy a megrendelések összegyűjtésében kérlelhetetlenül meggátolják és rajtaérés eseteiben kérdőre vonják s a városból kiutasítsák.

2-szor. Felhívjuk városunk közönségét, hogy a hazai s különösen a helyi ipar pártolását elsőrendű nemzeti feladatnak, sőt kötelességnek tekintse, hogy az ország mezőgazdasági termelésének ne csupán 1/5-ét, hanem egész termelését itthon feldolgozni képes legyen, mert csak ekkor jut mezőgazdaság és ipar összhangban álló fejlődésbe, az egymást támogató jólétre és függetlenségbe a külföldtől, melytől pedig a magyar nemzet jóléte, jövője és függetlensége is függ.

3. Felhívjuk a városban élő meghonosodott kereskedőket, hogy ők szolgálják első sorban a hazai ipar pártolásának nagy nemzeti és hazafias eszméjét, hogy a jó minőségű és eredeti s oly sok kiállításon elismert és kintüntetett hazai ipartermekeinket üzleteikben állandóan készletben tartásák. Szükséges, hogy maga a város hatósága és lakossága is foglaljon ezen irányban állást és ellenőrzéssel éljenek, sőt arra is felhívjuk kereskedőinket, hogy a magyar áru származására a vevő figyelmét kiválólag felhívják s nekik első sorban ajánlják. Nem kételkedünk, hogy így mihamar lábra kap az országos iparpártolás nagy és hazafias eszméjének a jövő nemzedékre is kiható fontos jelentősége s a városokban új és eleven ipari élet fog fejlődni az iparosoknak, kereskedőknek s így maguknak a városoknak is nagyfontosságú érdekében.

Az alkohol és a gyermekek.

Erre a kérdésre: adható-e alkohol a gyermekeknek? a válasz csak egy lehet: a leghatározottabb nem!

Már magában a kérdés föltevésében nem gyöngödség, hanem gyöngödség rejlik, mert nincs az a szülő, a ki az alkoholnak visszataszító hatásait, káros, elretentő, sőt pusztító következményeit ne szemlélhette volna és ne tudná, hogy a még gyöngé, tehát a jó és rossz hatásokra egyaránt még legfogékonyabb agy: a gyermeki agy legveszedelmesebb talaja lehet a bűnös megfontolatlansággal elvetett magának. Az a képzelődés, hogy szeretetből nyújtja magzatának az első pohárka szeszt — az már azután végeredményében mindegy, hogy bármilyen alakban is — igen gyakori esetekben keservesen boszulja meg önmagát. Ez az, a mit én élvezek, jusson neked is abból, a lassu, de biztos mérgezésnek kezdete. Az első kortyokat követi eleinte a szülő szokásából a többi, mely hajlamot ébreszt, később rászakást eredményez a gyermekeknek, a megszokást később, hacsak felnőtt korban is, könnyen követi a szenvedély, s ezt a testi és lelki elsatnyulás, vé-

Sokáig vártam, de nem tört ki. Hogy lehet ez, talán más bántotta? Ki? Tudom már! Végre belátta, hogy ártatlanul gyanusított. Lelkiismerete vádolja. Igen! Bizonyosan sajnálja azokat a kellemetlen órákat, melyeket okozott; azokat a sebeket, amiket hűségese szíven ejtett. Magába szállt, megtért. Vége a boldogtalanságnak! Ezt az örömhirt megviszem anyósomnak.

— Szerencsét kívánni jössz, fiam? — kérdi anyósom szemérmesen elpirulva. — Köszönöm!

— Mihez? — kérdeztem csodálkozva.

— Elhatározásomhoz! Nem értesített róla feleséged? — Nem szólt semmit.

— A haláttal! Neheztel rám, mert élni akarok. Vagy már nincs jogom az élet örömeihez? Van! Mindössze is csak 62 éves vagyok, de úgy érzem, mintha 18 volnék. Irigylő, hogy özvegyi fátyolomat menyasszonyi koszorúval cserélem föl.

— Férjhez megy, kedves mama? Fogadja legőszintébb szerencsekívánataimat!

— Fiam, drága gyermekem, kiáltotta anyósom, karjait kitarva, tudtam, hogy megértesz. A fiatal szívnek lehet parancsolni! Magához szoritott, csóközönnele borított el, mintha szerelmes szíve választottja volnék.

A feleségem sokáig némán, panasztalanul busongott anyósom férjhezmenetelén. Lassankint belenyugodott a megváltozhatatlanba. Meggyűvásával elveszítettnek hitt boldogságom is visszatért. S most már újra oly boldog vagyok, mint voltam akkor, mielőtt még nem gyanusított s nem jelentette ki, hogy elmulásom után élete végéig gyászol. S mikor még az igen tisztelt Lóri és Anna néniinek híret sem hallottam.

Duka Imre.

szes, sőt végzetes betegség vagy bűn. A családi élet legszebb virága: a gyermek így satnyul el előbb-utóbb, mert — hogy nőjön és virulóvá fejlődjen — szeszszel locsolják. Így rontja, sőt semmisíti meg az életadó saját vérét, magzatát s a bánat késői könyei nem tehetik jóvá azt, a mit a szesz csöppjei elrontottak.

Kérdik-e vajjon: adhatunk-e nikotint a gyermeknek? Pedig a dohány kevésbé kártékony, a nikotin-mérgezésnek távolról sincs anyai áldozata, mint az alkoholé, ámbar sajnálattal látjuk, hogy a szülői majomszeretet nem egy helyütt a gyermekek, sőt még a leánygyermek dohányszásában is gyönyörködik. Ők ezt, mint az ivást, a korai fejlettség elragadó jelének tekintik, pedig valójában: az egészséges fejlődés, fejlődhetőség mérges megátlásának szomorú kepe.

A szesz még erősebb, felnőtt természeteknél is csak rövid időre élénkíti az elmét, mert a reá következő visszahatás következménye legalább is bizonyos eltompultság, feledékenység. (Ki ne ösmerné a bufelejtés miatt való ivást?) Egészséges, lelkiismeretes gondolkodás mellett, tiszta emberszeretettel mondhatjuk-e, elképzelhetjük-e egyáltalán, hogy a mi a felnőtteknek is megárt, az hasznára lehet a gyermeknek? S a mi annak gyakran nem is nagyobb adagokban kárára van, az ne legyen — természetszerűleg — valóságos mérgező már a legkisebb apagban is a fejlődő emberre nézve?

Oly nagy előszeretettel emlegetik korunk fölvilágosodottságát; de vajjon ez a világosság abból a lángból áll-e, mely szeszmegezett gyomrokból az utcán összeesett iszákosoknál gyakran a meggyuladt alkohol folytán a szájából kilövel? S ki tudja: kinél nem végződik a szeszivásnak a szülőktől orvosság gyanánt kortyokkal megindított kezdete ily emberietlen, állatias, undorító módon? Ez lenne isten képmásának hivatása e földön?!

Vannak, eléggé sajnós, olyan egyének, a kik még gyermekeknek is alkoholt rendelnek, de ezek fölött a színvonalon álló orvosi tudomány, belátva a régebbi súlyos hibákat és okulva a végzetes következményeken, pálcát tört, s csakis a legrikább esetekben, vagy egyáltalán nem alkalmazza gyermekeknek az alkoholt. S tegyük hozzá, hogy különösen napjainkban, mikor az örületes nyereszkedési verseny a szesz italok bűnös hamisításától egyáltalán nem retten vissza, ki biztosított arról, hogy drága pénzeket tiszta italt kap? Nem vagyunk-e lépten-nyomon kitéve annak a végzetes veszedelmeknek, hogy csalogató-czéger alatt az alkohol mérget a leghatványozottabb, legveszedelmesebb, leggyilkolóbb művegyítés alakjában kapjuk? S ez lenne az erőf adó, a lelket földerítő, a becsúgyat fokozó, az üdvözítő szer?!

Az epilepsziában, görcsökben, vitus-tánczban, vízfejűségben, hülyeségben szenvedő gyermekek a szülők iszákosságának bűnét sulylik. Mily szatirája sorsnak: a szeszivő szülő gyermeke vízfejű.

Az a csecsemő, a kinek emlőadó anyja szeszszel él, rendszeren álmatlan, főfájásokban szenved, s orvosilag bebizonyított tény, hogy a mint az ilyen csecsemőt nem az anyja táplálja, bajai megszűnnek, de újból visszatérnek, a mint az édes anyai emlőt nyújtják feléje. Mily káros tehát gyermekekre nézve ily távolabbi, ily közvetített alakban is a szesz! Sőt egy iszákos anyja egyáltalán képtelen itatni gyermekét, s ez az atok átszarmazik leányára is.

A tudomány megállapította, írja Schönerberger brémai orvos, hogy az alkohol legelőször és leginkább azokat a részeket pusztítja, melyek a legfinomabbak és a legkésőbbben fejlődnek. Ezek azok a csudálatosan finom agysejtek, amelyeknek jó fejlődésén alapszik voltaképpen az ember és állat közötti különbség. Azonban ezek a legfinomabb képződések például a gyermeknél még hiányoznak vagy csak megkezdte az állapotukat. Ezért hiányzanak még a gyermeknél a beszéd-, az itélőképesség, az értelmesség, a belátás, a magas erkölcsi érzelmek, a melyek gondolkozásunkat, érzésünket, akaratunkat uralkodják. Hogyan sulydhet az iszákos az agyrészek megbénulása által állattá, sőtfej alá is, eléggé ismeretes. A ki tehát a gyermekeknek bort vagy sört ad, ezeket a legfinomabb alkotásokat károsítja meg fejlődésükben, és hirtelen harag, könnyelműség, felületesség, durva érzékiség és minden rossz tulajdonság uralomra jut. Az ilyen embert semmi sem retenti vissza a kicsapongástól és büntettől. De hogyha a börtön ajtai bezárulnak, akkor már későn hullanak a könyek; óvtad volna előbb fiadat a méregtől, mely évente százötvenezer nemetet juttat zár és lakat mögé! De figyelmeztetések, erkölcsprédikációk a söröskancsó mögél nem sokat lendítenek. A mi hat, az a példa! Mig hajdanta Spártában rabszolgákat itattak le, hogy megvetésre méltó példaként állítsák a gyermek elé, napjainkban ezt a szomorú szerepet gyakran maga az édesapa játssza.

Kötetszámra idézhetnők kiváló szaktekintélyek, világhírű orvosok határozottan elítélő véleményét a gyermekeknek nyújtott alkohorról, de az igazság kristálytisztaságában nem szorul sokoldalú megvilágításra, s

mi rövid óvaintó soraink után is teljes bizalommal fordulunk a magyar szülőkhöz, különösen az édesanyákhoz s a tanítókhöz, nevelőkhöz, s egyáltalán mindazokhoz, kik előtt gyermekeink fejlődése, a jövő nemzedék szellemi és testi mivolta, erkölcsi értéke nem közömbös, a legfontosabb gyermeknevelési kérdéssel:

Ne adjatok alkoholt gyermekeiteknek: fiaitoknak, leányaitoknak; ne szoktassátok a tanuló-ifjúságot sörre, borra, meg likőrökre.

Az Országos Magyar Alkoholellesnek
Egyesület nevében:
Szalkay Gyula dr., elnök.

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket kérjük**, hogy az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek. A kik pedig a múlt évi előfizetés egyik vagy másik részletével még hátralekban vannak, azokat felkérjük a hátralek haladéktalan bekielérésére.

— **A király Budapesten.** A király — miut a „Magyar Nemzet“ értesül — január hó 28-án hazaérkezik Budapestre s ezuttal hosszabb időt szándékozik körünkben tölteni. Január hó folyamán megtartják a rendes udvari ünnepélyeket az osztrák fővárosban, a hol két udvari bál lesz s ezenfelül a király két dinert ad a delegátusok tisztelőre. A király budapesti tartózkodása alatt pedig a budavári palotában lesz udvari bál s ezenfelül több udvari ebéd, melynél a felség, miként eddig, a politikai és társadalmi közélet előkelőségeit látja vendégül.

— **Városunk 1849 évi pusztulásának évfordulóját** f. hó 8-án pénteken az idén is a szokott módon megünnepeljük. Az elesett honvédeknek a várfal mellett sirját este 5—6 óra között kivilágítják, s énekelni fog a tanítóképző intézet dalosköre, játszik a tűzoltózenekar s egy főgimnáziumi tanuló emlékbeszédet mond. Felkérjük a város polgárságát, hogy az ünnepet megjelenésével emelni sziveskedjék.

— **Hivatalvizsgálat.** Szász József alispán a múlt hó 30-án a nagyenyedi járás szolgabírói hivatalában rendes évi vizsgálatot tartván, az ügykezelést mindenben kifogástalanul pontosnak találta és a tapasztalt rend felett elismerését nyilvánította.

— **A hideg.** A tegnapi kelt hivatalos jelentés szerint az erdélyi részekben jó mélyen állapodott meg a hőmérő higánya: —12—14 hidegek már nem ritkák. Kolozsváron —12° mutat a hőmérő. Kolozsvár —12 csendes, ködös. Torda —10 csendes, derült. Maros-Ludas —14 csendes, derült. Maros-Vásárhely —13 csendes, derült. Szász-Régen —12 csendes, derült. Tóvis —9 csendes, borult. Dicső-Szent-Márton —13 csendes, derült. Sövény —14 csendes, derült. Kis-Kapus —12 keleti szél, derült. Segesvár —10 csendes, derült. Székely-Udvarhely —11 csendes, derült. Barsó —6 csendes, derült. Seps-Szt-György —10 csendes, derült. Csik-Szereda —14 csendes, derült. Csik-Gyimes —4 csendes borult. Kézdi-Vásárhely —9 csendes, derült. Zernest —6 csendes, derült. Predeal —4 csendes, derült.

— **Esküvő.** Fényes esküvő folyt le múlt hó 29-én Vajasadon. Tókos Sándor vajasdi ev. ref. pap kedves és szép leánya Margit esküdt örök hűséget Debreczeni Viktor krakkói uradalmi intézőnek. Az egyházi esketést déli 12 órakor Sebestyén Ferencz krakkói ev. ref. lelkész végezte, megható szép beszédet intézvén az új párhoz. Esketés után barátságos lakomára gyűlt össze a násznép, mely után az új pár Krakkóba utazott.

— **A nagyenyedi ev. ref. egyházközség templomában** folyó január hó 8-án reggel 9 órakor rövid alkalmi isteni tisztelet fog tartatni Nagyenyed várost 1849. január 8-án ért veszedelmes évfordulója alkalmából. Ezen isteni tiszteletre a hatóságok tisztelettel meghívattak. Az egyházi előjáráság.

— **Szaporodunk.** Ezt kell mondanunk — és mondjuk örömmel — ha az anyakönyvek múlt évi bejegyzését nézzük. Városunkban 220 születés, 178 halálozás és 51 házasságkötés történt az elmúlt 1903. évben, mely eredményt, ha az 1902. évvel összevetjük, 40 születési esettel többet és 48 halálozási esettel kevesebbet irhatunk az 1903 év javára. A közelebbi években kevesebb halálozás csakis az 1897. évben volt 160 esettel, születés dolgában pedig a múlt évit még csak az 1900. évi érte el ugyancsak 220 esettel, a többi években 1896. óta a születési esetek száma az 1903. évi eredménynek jóval mögötte marad. Hozzáértők azt mondják, hogy a születések számának szaporodása csak természetes dolog, mert az 1903. évet megelőző 1902. évben a házasság-

kötések száma csaknem 50%-al volt nagyobb az 1896. óta lefolyt esztendőben kötött házasságok számánál. Lehet, hogy igazuk van.

— **Készül a jégpálya.** Nagy gondal és hideg-megvetéssel készíti dr. Winkler főorvos a jégpályát, míg mi jó meleg szobánkban olvassuk az északi sarki expedíciókat, hogy bátorságot vegyünk magunknak a szeles, csipős, hidegbe kimenni. A jégpálya az ugynevezett „cseber-rendszer“ és rabrendszer kombinatív igénybevételevel készül, mely ha hosszadalmasabb is az elárasztó rendszerrel, de biztosabb is. Ha véletlenül még sem talál jég lenni, de ezt nem hisszük, a mulasztás csak az időt terhelheti. Ellenben ha ma-holnap vigan korcsolyázunk, akkor „dicsértessék dr. Winkler Albert“.

— **Pompás kedélyes mulatságot** rendez a szegény tanulókat segélyező kör f. hó 17-en vasárnap. Délután 5 órakor lesz kezdete a szerényen „Theatery“ -nek nevezett vidámságnak, mely alkalommal szeretetre méltó bájos hölgyeink szívart, virágot árulnak, világotpostát küldözgetnek, jó fele falatokkal és italokkal jól tartanak, gyönyörű tárgyakat kisorsolnak, vidám előadásokkal mulattatnak s mindezek betetőzésül meg is táncoltatnak. Egyelőre elég lesz ez az általános ismertetés arra, hogy felkérjük mindenkit: sziveskedjék a legjobb kedvvel venni részt e mulatságon, melynek legjobban örülni a szegény tanulók fognak.

— **Pénzt vagy életet!** Folyó hó 3-án furcsa meglepetésben részesült Berkovics Béla nagyenyedi kereskedő segéde, Csombordon mintegy 350 korona összeget vett fel gazdája üzletéből szállított áruk fejében. Mikor az összeggel hazafelé igyekezett, a hol az út Szentkirály és Csombord irányában kettéváltak, két ember ugrott eléje a sánczból, ezzel a már nem szokatlannal s még kevésbé gyengéd interpellációval: „Pénzt vagy életet!“ A fiatal ember úgy gondolkodván, hogy a pénzt még talán vissza lehet szerezni, de az életet bajosan, átadta a kapott összeget. A két támadó futott Csombord felé, a segéd utánuk s rögtön jelentést tett a bárónak. A megindított vizsgálatból kitűnt, hogy két udvarbeli cseléd inscenálta ezt a kellemes meglepetést, kik valószínűen észrevették, hogy a segéd pénzt viszhaza. A két merénylő elfogattat s a nagyenyedi járásbírósa börtönében várják megérdemelt büntetésüket.

— **Szilveszter est Marosujvárt.** Nagy várakozással nézett a marosujvári társaság a gondosan előkészített Szilveszter-est elé; de ennek a sikere még a várakozást is felülmúlta. A zenekar játéka csak ott lehet ilyen szép, a hol a szó szoros értelmében művészi színvonalon álló ambíciózus zenészek játszanak. Kiváló volt a négy kezű zongora-péce s a vonós négyes is; igazán poétikus előadás mind a kettő. Tetszetek a tréfas darabok is: „Macska-koncert“ és „Hajnal a tyuk-ketrecben.“ Az énekszámok és szavaltat is kitűnő volt és zajos tetszésben részesült. A jövő héten Tarka színpad lesz, mely ismét élvezetes estét ígér a marosujváriaknak.

— **Mükedvelői előadás.** Szépen sikerült mulatságot rendeztek a múlt hó 26-án az „Európa“ szálló nagytermében a gyulafehérvári mükedvelők. A „Sárga csikó“ népszínművet adták. Nagyon szép publikum gyűlt össze ugyanarra, hogy a nagyterem alig volt képes befogadni a közönséget. Mükedvelőink közül ki kell emelni Keresztes Árpád és Olaj Zsuzsa kisasszonyt, kik mindketten nagyon temperamentumosan, kedvesen játszottak; énekszámuk is nagyon jól sikerült s mind-egyiket meg kellett ismételnük. Általánosságban a többi szereplők is mind jók voltak, elég jól alakították szerepeiket. Tiszta bevétel 200 kor. volt, ebből 100 koronát a szegény gyermekek felruházására adták. A mulatság egész vigan folyt reggelig; a négyest több mint 25 pár táncolta végig. Meg kell dicsérnünk Haas Vilmos vendéglistát, ki minden köveleménynek megfelelő jó konyhájával és előzékeny kiszolgálásával.

— **Egy esztendőre elítelt képviselő.** Valasek János, tót nemzetiségi képviselőt a nyitrai törvényszék vád alá helyezte a magyar nemzet elleni izgatás miatt. A főtárgyaláson Valasek mindent tagadott s önmagát nagy hazafinak mondta, de a tanuk intelligensebb része bizonyította az ügyesség által inkriminált kitételeket. A törvényszék Valaseket három havi államfogházra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte. A pozsonyi kir. ítélőtábla egy évre emelte fel a vádlott képviselő államfogház büntetését és 100 koronára a pénzbüntetését.

— **A Vasárnapi Ujság,** képes folyóirataink leg-
régebbike és legkitűnőbbike, fennállásának 50 éves for-

dulója alkalmából ünnepi számot adott ki gazdag tartalommal, diszes kiállításban és remek műmellekletekkel. Az ünnepi számnak ára 3 korona.

— **A „Pester Lloyd“** ötvenesztendő fennállásának ünnepét rendkívül terjedelmes újévi szám adja tudtul a nagy közönségnek nemcsak hazánkban, de messze künön a nagy világban is, mert hisz ez az egyetlen — bár német nyelven irt, de érzesben utolsó izéig magyar világlapunk. Az ünnepi számot a Lloyd hatalmas állandó gárdáján — Feik, Veiglberg, Schiller Zsigmond, Deutsch Antal, Rothauser Miksa, stb-iken kívül, közéletünk oly jelesei, mint Széll Kálmán Wekerle, Ormody, Hevesi Ödön, Popovics Sándor, Kornfeld Zsigmond és Lányi Leó gazdagították kitűnőnél kitűnőbb közleményeikkel. Az üdvözlők száma legió.

Irodalom.

A „Magyar Szó“, a szabadelvű eszmék, a felvilágosodottság és az igazság fáradhatatlan harczosa az új esztendő alkalmából előfizetési felhívást hirdet. A most lefolyt küzdelmes esztendő tényei tanuskodnak amellett, hogy a „Magyar Szó“ az igaz hazafiasság, a független szabadelvűség és a törhetetlen igazságszeretet bátor szószólója. A nemzet jogaiért vívott szent küzdelemben mindig ott volt az élen s amikor egyesek megmegtántorodva, minden engedmény nélkül abbahagyták a harczot, a „Magyar Szó“ ragadta fel a földre ejtett zászlót és hivta fel további küzdelemre az ország közvéleményét. Az újból megindult harczot azután folytatta mindaddig, míg eltagadható engedményeket nem kaptunk és az erőszakos eszközökkel való harczot dicőséggel be nem fejezhetjük. Elévülhetetlen érdeme a „Magyar Szó“-nak, hogy az 1848-iki törvények egyik jelentős alkotását, a XX. t.-cz.-et kiragadta az efeledés homályából és erős küzdelem után elérte, hogy az 1848 XX. t.-cz. végrehajtását a kormány is felvette programjába. A „Magyar Szó“ egyéb részeiben is első-rangu újság. Társadalmi, tudományos, művészeti és színházi kérdésekben vezető szerepe van a fővárosi sajtóban, újdonság rovata pedig a legfrissebb a legigazabb és legértékesebb hírekkel szolgál. A „Magyar Szó“ előfizetési ára: egész évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fillér.

A Magyar Könyvtár novemberi sorozata folytatja a kitűnő vállalat új Molière-jét, melyből ezuttal a nagy vigjátékíró egyik legmulatságosabb darabját A képzelt beteg-et kapjuk. (356—7. sz.) Pocquelin mester e remekét, mely nálunk is egyike az ő legsűrűbben előadott műveinek, Várad Antal fordította le pompás zamatossággal és a verses helyeken a nála megszokott bravúrral. A magyarázó jegyzetek is felölelnék minden, amire az olvasónak szüksége lehet. — A 358. sz. egy nálunk még eddig alig ismert újabb francia elbeszélőt mutat be: Elmond Haraucourt-t, aki a legérdekesebb több mese-szöveget a legfinomabb lélektani rajzzal tudja egyesíteni. A füzetben foglalt elbeszélések elseje, a „Léghajón“ című, egyik a modern francia irodalom legszenzációsabb novelláinak. — Ezuttal a magyar irodalom is fordítással van képviselve: a szerkesztőknek ugyanis az a kitűnő ötlete támadt, hogy lefordítsa II. Rákóczi Ferencz autobiografikus Vallomásait latinból. E Vallomások, melyeket 1876-ban adott ki az Akadémia, Kajlós Imre ez átültetésében bizonyára egyik legértékesebb művét fogják tenni a M. K.-nak. A fordítás csak az érdekesebb részekre terjeszkedik ugyan ki, de ezeket lehetőleg teljesen adja. A most megjelent füzet az autobiografianak 1703-ig terjedő szakaszát tartalmazza, tehát Rákóczi gyermek- és ifjkorát. — A „M. K.“ egy-egy száma 30 fill.; — kapható minden könyvkereskedésben. Teljes jegyzékkel az eddig megjelent számokról készséggel szolgál a kiadóczég: Lampel Róbert (Wodiáner F. és Fiai) Budapest, Andrássy-ut 21.

Közgazdaság.

A komló talaj iránti igényei.

Termelésére legalkalmasabb az emelkedett dombos vidék, a hol olyan helyekkel rendelkezünk, melyek lehetőleg észak-keleti fekvéssel bírnak. Északi vagy déli fekvésű helyek feltétlenül mellőzendők, mivel az északi fekvés által ki van szolgáltatva az északi szeleknek, védelme nincs, déli fekvésben pedig talaja tulságos kiszáradásnak van kitéve. Legmegfelelőbb fekvést szolgáltat az északkeleti irány még pedig azért, mert ezen irányban a leegyenletesebb a hőmérséklet s mert itt biztosítva van ugy az északi szél kártételei, valamint a déli, délnyugati szelek szárító hatása ellen.

A talaj megválasztása elsőrendű fontossággal bír, mivel silány természetének és igényeinek meg nem felelő helyeken termelésével foglalkozni nem érdemes. Igényei e tekintetben a középkötött talajok felé hajlanak, homokos vályog, középkötött agyag, márga, nyirkos homok és ezek változatai megfelelő talajoknak mondhatók komlótermelésre.

Számos elismerés és
bizalom nyilatkozat
igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott áruk mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű áruk lesznek ki-
szolgálva.

Nagy súly fektetendő arra, hogy a komló telepítésére használandó talaj, mivel a komló 10—35 évig marad egy és ugyanazon helyen, oly módon készítsék elő a dugványok befogadására, a mint ezt a komló igényessége megkívánja. Elkerülhetetlen a talajnak 50—60 centiméternyire való megrigolozása — kivéve a könnyebb homoktalajokat — s az, hogy rigolozás után a talaj kellő trágyaerőbe hozassék s a földnek termőereje ezután is egyenletes és folytonosan fenntartassék.

Vidékenként más és más mód divik a trágyázás körül, de mindenütt a telepítés alkalmával az egész telepítendő terület megrágyázzák érett istállótrágyával vagy a mi még jobb érett komposzttal. Ezen teljes trágyázást 4—5 évenként ismétlik meg, a melyen kívül még a rendszeres tövekkenti trágyázást is alkalmazzák minden évben. Figyelembe kell venni azonban azt, hogy túlságos nitrogéntartalom árt a komló minőségének, növeli a tobozoknak úgy számát, mint nagyságát, de rontja minőségét. A műtrágyák közül azért a nitrogéntartalmukat óvatossággal kell használni s tövenként 100—150 gramm chilisalétrom alkalmazása megfelelő mennyiség lesz. A szuperfoszfát alkalmazása azonban nem mellőzendő, mivel a foszforsav a minőségre jótékony hatással van, a mi pedig a komlónál az első és legfontosabb követelmény.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

1100 1903. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1902. évi Sp. I. 309. számú végzése következtében önmaga által képviselt Pongráz Kristóf javára Pongráz Gergely hagyatéka ellen 19500 kor. s jár. erejéig 1903. évi november hó 24.-n fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 11.2 kor. 50 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: 1 boglya búkkönyv 3 ezékér, 1 kalangyában 10 szekér szén, 1 boglya sarju 4 szekér, 2 karatban 500 kalangya szalma, 177 hektoliter zsák és tengeri és 50 zsák és tengeri nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1903. évi V. 676.2 sz. végzése folytán 19500 korona tökélettel, ennek 1901. évi d.-cz. hó 23. napjától járó 5% kamatai bíróság már megállapított költségek erejéig a Vízai határon a Pongráz-féle tanyánál leendő eszközökre 1904. évi január hó 14-ik napjának d. e. 10 óraja határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltek. Kelt Balázsfalván, 1903. évi december hó 18-ik napján.

3 1—1

Thát György,
kir. bír. végrehajtó.Sz. 2976—1903.
tkvi.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közzhírre teszi, hogy a Szelistyei takarékpénztár szövetkezet végrehajtónak Ávrám Péter farkastelki lakos végrehajtást szenvedő ellen 600 kor. és 160 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a farkastelki 388 sz. tkvben: A + 1 r. 765.2 és 767 hr. sz. ingatlanra 83 kor., a 2. rend 813.5 hr. sz. ingatlanra 46 kor., a 3. rend 957 hr. sz. ingatlanra 54 kor., a 4. rend 1089.2, 1090 hr. sz. ingatlanra 45 kor., az 5. rend 1216.5 hr. sz. ingatlanra 8 kor., a 6. rend 1408.2 hr. sz. ingatlanra 5 kor., a 7. rend 1420.2, 1421.2 hr. sz. szőlőre 10 kor., a 8. rend 1756 hr. sz. ingatlanra 17 kor., a 9. rend 1797 hr. sz. ingatlanra 21 kor., a 10. rend 2276, 2277 hr. sz. ingatlanra 66 kor., a 11. rend 2678 hr. sz. ingatlanra 27 kor., a 12. rend 2689.3 hr. sz. ingatlanra 12 kor., a 14. rend 3329.4 hr. sz. ingatlanra 33 kor., a 15. rend 3575.3 hr. sz. ingatlanra 16 kor., a 16. rend 3900, 3902 hr. sz. ingatlanra 2 kor., a 17. rend 4057.5 szőlőre 22 kor., a 18. rend 4083.3b, 4083.6b hr. sz. szőlőre 24 kor., a 20. rend 87.1 és 89 hr. sz. házastelek 363 kor., összesen 854 koronában megállapított kielégítési ártan a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi január hó 30-ik napjának d. e. 10 órakor Farkastelke község-házánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kielégítési áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók végrehajtó és képviselő kivételével tartoznak az ingatlanok kielégítési árának tizszázalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kézhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1903. évi szeptember hó 28-án.

2 1—1

Csiszér,
kir. albiró.**Pénzt, sok pénzt,**

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden zakismeret nélkül.

Küldje be címét **E 419** jelű alá a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.** 441 18—50

Sz. 4402—1903. tkvi.

Hirdetmény.

Buzd község telekkönyvei tagosítás következtében az 1869 évi 2579 sz. szabályrendelettel képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és 1891. évi XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítésre és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1904. évi február hó 29-ik napján fog kezdődni.

Ennél fogva felhívtnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen metaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvi végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság hitelesítő bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák be.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5—7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére nézve engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelesre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Vizaknán, 1903. december 15-én.

Korinsky,

kir. bíró.

513 3—3

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUHÁGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

NAGYENYED.

Készít: műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képesárjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, könyvnyomdai és könyvnyomdai kivitelben. Továbbá postacsomag és üveg-cimkéket, pecsétjegyeket, ragjelzőket, porkapszulákat, papirzacsokokat, kötőzopapírokat, és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat, könyv- és könyvnyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonage)

u. m.: közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszerek, cukrászok és gyárosok részére készült áruvályok, és csészéi csomagolására olcsó ártan szállít.

**ZONGORÁK,
PIANINOK,
HÁRMONIUMOK
és CZIMBALKOK
gyári áron**

részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbé adatkak.

Hangolást és javítást úgy helyben mint vidéken elfogad és pontosan teljesít

TRISKA J.

Erdély legnagyobb zongora raktára

KOLOZSVÁRON

Sétatér-utca (Saját ház.)

516 2—2

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alapítók: 300,000 korona.

Tartalékalap: 100 000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra.

Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra.

Kereskedelmi váltókat 6%-al számítol le.

Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **karácsonyi ünnepekre****ARANY-, EZÜST-ÓRÁK**

és mindennemű chinai ezüst árukat melyen leszállított áron szolgáltatom.

Szives pártfogásukat kérve, maradtam Tisztelettel

KLEIN SAMU,

órák és ékszerész.

499 5—5

Hirdetéseket!

felvesz a kiadóhivatal:

Földes Ede könyvkereskedése Bethlen-utca 2.

FÖLDES EDE

könyv-, papir- és zeneműkereskedése

NAGYENYED

FÖTÉR

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a tudomány minden ágából. Raktáron nem levő könyvek három nap alatt eredeti bolti áron beszereztetnek. Folyóiratok, divatlapok megrendelése postaköltség felszámítása nélkül eszközöltetik. Nagyobb művek beszerzésénél a fizetés részletekben is teljesíthető.

Iskoláknak jutalomkönyvek beszerzését, valamint könyvtárak könyvszükségletét előnyös feltételek mellett eszközölöm, mely könyvekből állandóan nagy raktárt tartok.

A n. é. közönség b. pártogását kérve

tisztelettel

FÖLDES EDE.